

Posudek vedoucího

na magisterskou práci

Bc Barbory Gavlákové

Řecké zemědělské farmy v západní a východní části řeckého světa

Po úvodu je první část práce věnována západnímu Krymu, napřed probírá autorka farmy v těsném sousedství Chersonesu, pak vzdálenější farmy na Heraklejském poloostrově, v oblasti Kerkitidy, Kalos Limen, Panskoje I a na dalších lokalitách, v Čajce a na Tarhanutském poloostrově, vše s důkladnou znalostí příslušných pramenů. Autorka probral své prameny velmi pečlivě, právem se opřela zejména o práce nejvýznamnějšího badatele o choře Chersonesu A.N. Ščeglova. V další části se autorka zabývá zemědělskými chorami východního Krymu (Pantikapaion, Theodosia, Nymfaion, Akra a situací na Tamanském poloostrově podala koncise přehledy dokladů farem a členění zemědělského teritoria okolo všech zmíněných měst; je otázkou jak tomu bylo v oblastech královské půdy na východním Krymu a na Tamanském poloostrově. Velkou chválu si zaslouží okolnost, že diplomatka studovala v šíři i prameny v ruštině, přihlédla dostatečně ke starší literatuře i k novým pramenům, z valné části na internetu. I když se nevěnovala sama drobným nálezům z domů sama, její datování je jistě většinou správné. Pokud jsou v práci chyby (s. 74 Akra 360 m. 260 - ? zničena), tak patrně jde o překlepy. Zničení Sarmaty asi ve stejné době jako keltský vpád na Balkáně, později už nikdy takový rozsah zemědělských farem oblast nedosáhla. V Olbii je situace složitější. Všude byly ovšem předpokladem existence venkovských farem mírové podmínky; jak nedáno připomněl A. Avram, pro barbarské sousedy řeckých měst nebylo problémem přepadnout jejich venkovskou choru a zničit úrodu.

Jako srovnání se situací v severním Černomoří je pojednána diplomantkou chora Metapontu, i když bohužel jen na základě několika Carterových přehledných prací. Tady diplomantka vůbec nepřihlédla k bohaté italské literatuře a jejích příspěvků k problému samému i o obecnějších dějinách Metapontu, ani se nezmiňovala o dalších paralelách v jižní Itálii shrnutých např. ve výborném svazku řady kolokvií Società di Magna Grecia v Tarentu, ani příslušným svazkům *Notizie degli scavi* apod.; zemědělské předřímské farmy dnes známy z okolí řady měst (např. Francavilla Maritima, Tarent, Locri aj.). Mohla si všimnout i situace na Délu, kde existují k tématu bohaté epigrafické prameny. Pro popisy domů by bylo vhodné použít obvyklou terminologii, jak má Höpfner a učí doc. Ondřejová (někdy je, jinde ne). Jubilejnoe se obvykle interpretuje jako residence čči místo rituálních hostin, s. 113.

Závěry autorčiny jsou jistě správné, každý občan měl přiměřený, zhruba stejný pozemek; kleroi zajišťovaly i občanské právo a přibližnou majetkovou rovnost občanů, což bylo zajištěním jisté formy demokracie i při změnách politických poměrů.

Způsob sestavení bibliografie je nekonvenční, ale lze se v něm vyznat, stránkových citací je až nadbytek; sumárnější odkazy by neškodily.

Překlepů je jen málo, jazyková stylistická úroveň je většinou dobrá, text čtivý, obrazové přílohy informativní. Z drobností lze připomenout, že řecké Φ se v češtině přepisuje jako F (Fanagorie), u řady místních jmen by prospělo obvyklejší skloňování (např. gen. Sybaridy), různé jsou i přepisy jmen – zřejmě podle různosti pramenů – ch – č.

Vcelku jde jistě o práci solidní, která se jeví být dobrým podkladem pro obhajobu.

V Praze dne 3. 9. 2012

prof. dr. Jan Bouzek